

Återrapportering till SON avseende Socialförvaltningens plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024-2026

Socialnämnden antog Plan för socialförvaltningens arbete mot våld i nära relationer 2024-2026 i juni 2024 och i samband med det beslutades även att en fördjupad återkoppling till socialnämnden skulle ske årligen. Den fördjupade återkopplingen består i rapportering från förvaltningens avdelningar avseende områdena våldsutsatta, barnperspektiv, våldsutövare och samverkan samt övrig relevant information från utvecklingsledare med fokusområde våld i nära relation. Det pågår generellt ett aktivt arbete mot våld i nära relationer inom hela förvaltningen som ständigt utvecklas utifrån ny lagstiftning och planens beslutade aktiviteter. Orosanmälningarna avseende våld i nära relation (vuxna) ökar årligen.

Under 2022-2023 genomförde 1350 medarbetare inom socialförvaltningen en webbutbildning om våld som är framtagen av Nationellt centrum för kvinnofrid. Utbildningen finns numera i Region Gotlands kompetensportal och ska under aktuell planperiod 2024-2026 genomföras av nyanställda för att upprätthålla en god kunskap om våld inom förvaltningen. Nyckelpersonsstrukturen implementerades under 2023 och upprätthålls genom utskick, kontinuerlig spridning av information via intranätet, nyckelpersonsträffar två gånger per år samt FREDA-ärendegrupp som har möten en gång i månaden där komplexa oidentifierade ärenden kan lyftas för rådgivning.

Våldsutsatta

Flera avdelningar lyfter utbildning, rutiner, nyckelpersonsstrukturen och FREDA-ärendegrupp som viktiga delar i arbetet för att identifiera och erbjuda våldsutsatta stöd och hjälp. Majoriteten av alla avdelningars enheter har utsedda nyckelpersoner och totalt finns idag 129 registrerade nyckelpersoner inom socialförvaltningen, inkl. privata utförare.

- Myndighetsavdelningen håller samman arbetet kring våld i nära relationer via deras samordnare för våld i nära relation vilket gör att avdelningen har bra förutsättningar att arbeta strukturerat och hålla hög kompetens. Under våren 2025 genomförde myndighetsavdelningen en workshop kring att ställa frågor om våld på rutin för att det ska bli en naturlig del av samtalen med brukare och deras anhöriga.
- Hemtjänsten har upprättat en ny rutin om våld /försummelse i nära relationer hos brukare och även lagt in våld i nära relationer i sitt årshjul vilket skapar kontinuitet i arbetet.
- OOF har påbörjat en pilot där två medarbetare ska utbildas till VIP-instruktörer. VIP står för viktig, intressant person och är en hälsofrämjande utbildning för personer med funktionsnedsättning. Syftet med utbildningen är att stärka brukares kunskap och

medvetenhet om gränssättning, relationer, våld samt angränsande ämnen i syfte att minska risken att bli utsatt för- eller utsätta någon annan för våld, sexuella övergrepp, makt eller kontroll genom destruktiva relationer.

- IFO jobbar aktivt både med att identifiera våldsutsatta tidigt, t.ex. ställs utforskande frågor vid misstanke om utsatthet, och att möta våldsutsatta inom flera delar av verksamheten. Inom IFO har även kunskapshöjande insatser genomförts, bland annat avseende ny lagstiftning kring skyddat boende samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Barnperspektivet

Utöver nyckelpersoner i våld har varje avdelning även barnombud som strukturerat arbetar med barnperspektivet på olika sätt.

- Myndighetsavdelningen genomförde en särskild satsning med fokus på barn under april 2025 med en lärande session kring vikten av barnperspektiv och hur beslut kan påverka barn på olika sätt.
- Hemtjänsten har under 2024-2025 upprättat en ny rutin avseende barnperspektivet samt tagit fram ett arbetsmaterial som finns med i deras årshjul.
- Hemsjukvården har tagit fram apt-material gällande barnperspektivet och det finns med i årshjulet för att regelbundet tas upp i alla grupper.
- IFO arbetar aktivt med stärkt barnrättsperspektiv avseende våld i nära relationer regelbundet. Ett exempel på strukturerat arbetssätt kring detta är familjehemsteamet som sedan flera år jobbar med att förklara våld och barnrättsfrågor med varje barn, familjehem och förälder enligt årshjul.
- Barnverksamheterna inom OOF har initierat ett arbete och kommer att arbeta vidare med ett material/frågeformulär med bildstöd som personal använder. Materialet innefattar frågor gällande våld, mobbning, kränkning, bråk i boendet, oro, och oönskade sexuella tilltalanden och handlingar.
- Samtliga avdelningar har rutiner för anmälan vid oro för att barn som far illa.

Våldsutövare

Arbetet avseende våldsutövare varierar inom förvaltningens olika verksamheter, till viss del av förklarliga skäl på grund av olika grunduppdrag. Dock finns utvecklingspotential kring att identifiera fler våldsutövare och motivera dem till att ändra sitt beteende inom flera avdelningar.

- Inom IFO jobbar alla verksamheter aktivt med att motivera identifierade våldsutövare att ta emot stöd av Familjefrid.
- Myndighetsavdelningen har inga egna metoder eller insatser för våldsutövare. Avdelningen har dock via samordnaren en god samverkan med enhet Familjefrid på

Individ och familjeomsorgen. När handläggare identifierar eventuella våldsutövare initieras en kontakt med Familjefrid.

- Inom OOF har en daglig verksamhet startat "Killgrupper" under 2025 där deltagarna får möjlighet att prata om känslor och beteenden i en trygg grupp. Den aktuella dagliga verksamheten har övervägande manliga deltagare, jargongen är ibland hård och flera av deltagarna har tidigare uppvisat destruktiva beteenden i sina nära relationer.

Samverkan

Nyckelpersonsstrukturen inkl. FREDAs ärendegrupp är en fungerande del av förvaltningens interna samverkan kring ärende som inkluderar våld i nära relationer. Avdelningarna lyfter även förbättrad samverkan inom avdelningarna under 2024-2025.

- OOFs enheter har arbetat för närmare samarbete och samverkan kring brukare som utsätts och utsätter andra för våld. Vid flera tillfällen har god samverkan resulterat i en förbättrad situation för både våldsutsatta och våldsutövare.
- Inom IFO har både barn- och familjeenheten och familjestödsenheten regelbundna samverkansmöten, familjefrid och familjerätten och familjefrid har startat upp träffar stärka samverkan och gemensamt gå igenom och analysera rättsfall. Hos myndighetsavdelningen har samordnaren för våld i nära relation en delad tjänst och är sedan 2025 även verksam som socialsekreterare på familjefrid inom individ- och familjeomsorgen (IFO) vilket ger ytterligare kompetens till avdelningen samt effektiviserar samarbete med familjefrid.
- Hemtjänsten har tagit fram rutiner, tex inom barnperspektivet, tillsammans med myndighetsavdelningen för att skapa bra arbetssätt.
- Strategisk samverkan sker regelbundet med Länsstyrelsen, RSF, HSF, UAF och Polisen genom bland annat forumen Strategisk samverkan MVK (mäns våld mot kvinnor) samt Samverkan mot våld.